

A apărut nr. 2 (44) / 2025 al Buletinului Informativ „Pro Accesibilitate! Pro Incluziune! Pro Democrație!”

Buletinul informativ Nr. 2(44) / 2025 este dedicat preponderent alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 și analizează incluziunea persoanelor cu dizabilități în procesul electoral din Republica Moldova.

Rezumat:

Situația accesibilității:

- Din 1974 secții de votare, doar 112 (5,7%) sunt complet accesibile.
- 567 (28,7%) sunt parțial accesibile, iar 1295 (65,6%) rămân inaccesibile.
- Se estimează un anumit progres față de anul 2022 (18 secții accesibile).

Principalele concluzii și opinii:

- Persoanele cu dizabilități întâmpină bariere majore: rampe neconforme, lipsa transportului adaptat, atitudini discriminatorii.
- Observatorii cu dizabilități implică o perspectivă unică asupra accesibilității procesului electoral.
- Accesul la informație în formate adaptate (Braille, audio, limbaj mimico-gestual) este esențial pentru participare reală.
- Implicarea în procesele decizionale rămâne vagă (Ion Ciobanu).

Inițiative recente:

- Construcția a cel puțin 24 de rampe de acces la instituții publice.
- Publicarea „Ghidului Alegătorului” în formate accesibile.
- Lansarea ghidului „Gândirea critică în alegeri” pentru combaterea dezinformării.
- Conferințe online Moldova–Azerbaidjan pentru schimb de bune practici în domeniul accesibilității.

Apeluri publice:

- Partidele politice trebuie să includă dimensiunea dizabilității în platformele lor și să prezinte cifre privind incluziunea.
- Mass-media este îndemnată să asigure subtitrare și interpretare mimico-gestuală la emisiuni și spoturi electorale.

✓ Concluzie:

Deși s-au înregistrat progrese, accesibilitatea secțiilor de votare și participarea deplină a celor 150.000+ alegători cu dizabilități rămân provocări majore. Incluziunea acestora este o condiție esențială pentru consolidarea democrației și respectarea drepturilor fundamentale în Republica Moldova.

Acestea și alte informații, pot fi citite în această ediție a buletinului: <https://short-url.org/1g3Mc>

Buletinul Informativ „Pro Accesibilitate! Pro Incluziune! Pro Democrație!” este o publicație care apare începând din anul 2015 și care își propune să devină o tribună de lobby și advocacy a comunității persoanelor cu dizabilități. Oferă tuturor celor interesați o imagine de ansamblu asupra necesităților speciale și a problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități din Republica Moldova. Buletinul informativ își propune să faciliteze procesul de comunicare cu autoritățile și societatea civilă, pentru a spori gradul de accesibilitate, incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, dar și pentru a promova un comportament pro-activ al acestora în viața comunitară.

Pentru informații suplimentare: Victor Koroli, director executiv, Alianța INFONET, +373 69252453, ykoroli@gmail.com

Această publicație este realizată în cadrul proiectului „Alegeri libere și incluzive – precondiție pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și pentru o democrație funcțională în Republica Moldova”, implementat de Alianța INFONET și susținut financiar de Fundația Est-Europeană din resursele oferite de Suedia. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene și al Suediei.